

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. D. Magistri Petri Lombardi Novariensis Episcopi
Parisiensis. Sententiārvm Libri IV. quibus vniuersæ
Theologiæ summa continetur**

Petrus <Lombardus>

Mogvntiæ, 1632

Vtrum spiritus sanctus eadem ratione dicatur donum qua datum siue
donatum. A. B. C. D. E

urn:nbn:de:hbz:466:1-38829

VTRVM EADEM RATIONE SPIRITVS
Sanctus dicatur Donum & datum si-
ue donatum.

DISTINCT. XVIII.

*De tempore
reali proce-
ssione spiritus
sancti quam-
rum ad pro-
prietatem per
quam natus*

PRÆTEREA diligenter cōsiderandum est, cū spiritus S. dicatur donum & datum, vtrum & eadem ratione vtrumque nomen ei conueniat: quod utique videri potest.

Quare ita esse videtur.

CVM enim idem sit Spiritum sanctum dari, & spiritum sanctum donari, ex eadē ratione vide-
est, tempora- tur Spiritus sanct⁹ dici datum & donum: Hoc etiā
lī er proce- videtur Aug. significare in 15. l. b. de Trin. cum ait:
dere.
Cap. 19. ad
finem,

spiritus S. in tantum donum Dei est, in quantum
datur eis quibus datur: apud se autem Deus est, et
si nemini datur. Ecce aperte dicit S. sanctum donū
appellari, quia datur. Si autem ex eo tantum appellat-
latur donum, quia datur, nō ab eterno fuit donū
quia non datur nisi ex tempore.

*Responsio quare datum siue donatum dicatur Spi-
ritus sanctus.*

Ad quod dicimus, quia Spiritus sanctus & do-
num dicitur, & datum siue donatum: sed datū si-
ue donatum ex eo tantum dicitur, quia datur vel
donatur, quod habet tantum ex tempore.

Hic quare donum.

DONVM verò dicitur non eo tantum q̄ do-
netur, sed ex proprietate quam habuit ab eterno
vnde & ab aeterno fuit donū. Sempernē n. donū
suis, nō quia daretur, sed quia processit à patre &
filio. Vnde Aug. 4. li. de Trin. ait: sicut natū esse est
filio à patre esse: ita spiritui sancto donum Dei esse
est à patre & à filio procedere. Hic aperte ostendi-
tur quod Spiritus sanctus eo donum est, quod p-
cedit à patre & filio: sicut filius eo est à patre, q̄
natus est ab eo. Non enim idē est filio esse à patre,
& Spi-

ritui sancto, i. non ea proprietate filius dicitur esse à patre qua spiritus S. Nam filius dicitur esse à patre, quia genitus est ab eo: spiritus S. vero dicitur esse à patre & à filio, quia spiritus S. est donum patris & filii: i. quia procedit ab utroque. Eo n. dicitur spiritus, quo donum: & eo donum, quo procedens. Vnde August. in 5. lib. de Trinit. ait: spiritus *Cap. II. l. 5.*
S. cui non est Trinit. sed in Trin. intelligitur, in eo *circa medium*,
quod proprie dicitur spiritus S., relatio dicitur,
cū & ad patrem & filium refertur: quia spiritus S.
& patris & filii spiritus est: sed ipsa relatio non ap-
paret in hoc nomine. Apparet autem cum dicitur
donum Dei, donū est n. patris & filii: quia & à pa-
tre procedit, & à filio. Ecce his verbis aperte ostē-
ditur eadem relatione dici spiritum S. & donum.
Donum autem, quia procedit à patre & filio. Pro-
prietas ergo qua dicitur S. sanctus vel donum, p-
cessio ipsa est, de qua post plenū agem⁹ cum aliis.
Cum ergo ab æterno processerit ab utroque, & ab
æterno donum fuit: non ergo spiritus sanct⁹ eo tā
tum dicitur donū, quia donatur: nam & ante fuit
donū quam donaretur. Vnde Aug. in 5 lib. de Trin. *Cap. 15. in*
Semper spiritus sanctus procedit, & nō ex tempo- *fine.*
re, sed ab æternitate procedit. Sed quia sic proce-
debat, vt esset donabile, iam donum erat antequā
esset cui donaretur. Aliter n. intelligitur, cum di- *Quod s̄pēr*
citur donum; aliter, cū dicitur donatum: nā donū *procedit S.*
potest etiam esse antequā detur, donatum autē, *sanc⁹tus.*
nisi datum fuerit, nullo modo dici potest. Sem-
piternè ergo spiritus sanctus est donum, tempora-
liter autem donatū. His verbis aperte ostendit, *Ca. 16. eius-*
quod sicut spiritus S. ab æterno procedit, ita ab *dem l. 5. fera*
æterno donum est non quia donaretur à patre fi- *continue,*
lio, vel à filio patri, sed quia ab æterno processit
donabilis.

Queritur cui donabilis.

SED quæritur cui donabilis: utrū patri & filio,

G 5 an

an tantum nobis qui nondum eramus? Si autem non erat donabilis patri & filio, sed tantum nobis, & ex eo donum erat, quia sic donabilis procedebat, videtur quod filius semper eadem ratione donum fuerit: quia ab æterno processit à patre donabilis, nobis in tempore, nā & de filio legitur quod datus est nobis. Ad quod dicimus, quia spiritus sanctus nobis tātum non patri vel filio donabilis processit, sicut & nobis tantum datus est. Et filius vere datus est nobis, & ab æterno processit à patre, nō ut donabilis tātum, sed ut genitus qui & donari posset. Processit ergo ut genitus & donabilis: sed spiritus s. non procedit ut genitus, sed tantum ut donum. Donum autem semper fuit, nō solum quia donabilis, sed quia ab

*Cap. 15. non
lōge à prin-
cipio.*

utroque processit, & donabilis fuit. Vnde Aug. in li. 5. de Trin. ait, Eo ipso quod daturus erat eum Deus, iam donum erat, etiam antequam daretur, & ideo donabilis est: sed aliter donabilis, quam filius: nam & aliter datur, & aliter processit quam filius. Filii enim processio genitura est, vel natuitas: spiritus sancti vero processio, natuitas non est: utraque vero ineffabilis est.
*Quod sicut filius nascendo accepit non tantum ut esset filius,
sed etiam essentia: ita & spiritus sanctus procedendo ac-
cepit non tantum ut esset donum, sed etiam ut
esset essentia.*

ET notandum, quod sicut filius nascendo accepit non tantum ut filius sit, sed omnino ut sit, & ut ipsa substantia sit, ita & spiritus sanctus à patre & filio procedendo, accepit nō tantum ut spiritus sanctus sit, vel donum sed etiam ut omnino sit, & ut substantia sit, quod utiq; nō accepit ex eo quod datur. nam cum detur nisi ex tempore, si hoc haberet ex eo quod datur, accepisset ergo ex tempore ut esset. Vnde Aug. in li. de Trinit. Fili⁹ nō hoc tātū habet nascēdo, ut sit fili⁹, sed omnino ut sit.

Quæri-

*Cap. 15. in
medio.*